

HandläggareAlija Vranjkovina
08-508 26 364
Sofia Lindh
08-508 26 342**Till**Trafiknämnden
2023-11-09

Torgbildning vid Liljevalchs konsthall samt del av Falkenbergsgatan. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt torgbildning vid Liljevalchs konsthall samt del av Falkenbergsgatan.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefPeter Granström
AvdelningschefJohan Johansson Vanhatalo
Enhetschef

Sammanfattning

Trafiknämnden fattade 2020-11-12 genomförandebeslut för projektet till en investeringsutgift om 21 mnkr och investeringsinkomst om 0,4-0,9 mnkr. Den slutliga investeringsutgiften för projektet beräknas till 19,7 mnkr.

I samband med fastighetskontorets utbyggnad av Liljevalchs konsthall vid Falkenbergsgatan på Djurgården har trafikkontoret anlagt en ny torgyta på en plats som tidigare nyttjats för parkering. Torgytan har idag en föreskriven markanvändning som allmän plats, men ett detaljplanearbete pågår för att ändra torgytan till kvartersmark.

Den nya torgytan är utformad för vistelse med plantering, konstverk och parksoffor, men även för att hantera leveranser till konsthallen samt dagvatten. För att säkerställa möjligheten för leveranser har anslutningen mot Falkenbergsgatan byggts om.

Introduktion till projektet

Bakgrund

Fastighetskontoret utlyste 2013 en internationell arkitekttävling om en utbyggnad av Liljevalchs konsthall på Djurgården. Trafikkontoret involverades i samband med den planerade utbyggnaden av konsthallen och genomförde då en trafikutredning för platsen (Dnr T2020-01556, Bilaga 1). Trafikutredningen utgjorde underlag för utformningen av torget och konsthallens nya huvudentré längs Falkenbergsgatan (se bild 1).

Trafiknämnden fattade 2020-11-12 genomförandebeslut (Dnr T2020-01556) för projektet till en investeringsutgift om 21 mnkr och investeringsinkomst om 0,4-0,9 mnkr.

Bild 1. Ritning som redovisar projektets arbetsområde markerat i rosa nyanser.

Pågående ändring av detaljplan

Torgytan och Falkenbergsgatan är i gällande detaljplan planlagda som allmän plats. Dessa anläggningar är idag de enda på

Djurgården som förvaltas av trafikkontoret. Detta förhållande upplevs av både kontoret och berörda fastighetsägare som mindre rationellt. Sedan 2022 pågår därför ett detaljplanearbete (Dnr 2022-04424) för att omvandla torgytan till kvartersmark. Planförslaget har varit på granskning under september och oktober 2023, och förväntas antas strax efter årsskiftet.

Även Falkenbergsgatan kommer så småningom att överföras till Kungliga Djurgårdens förvaltning. Detta kommer att ske i samband med den planerade utbyggnaden av Gröna Lund.

Mål och syfte

Projektets syfte var att tillskapa ett torg med möjlighet till angöring intill den nya konsthallen. Målet har varit att det nyanlagda torget ska utformas med godtagbara lösningar för de funktioner som behövs för den nya konsthallen, samt att torgytan ska vara visuellt attraktiv och harmoniera både med den nya och gamla konsthallen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Genomförd åtgärd

Projektets innehåll

I samband med fastighetskontorets utbyggnad av Liljevalchs konsthall vid Falkenbergsgatan på Djurgården har trafikkontoret anlagt en ny torgyta på en plats som tidigare nyttjats för parkering (se bild 2).

Den nyskapade torgytan är utformad för vistelse med plantering, konstverk och parksoffor. Dagvatten från torg och byggnader hanteras med hjälp av en pumpstation under torget.

För att säkerställa möjligheten för leveranser till och från konsthallen har Falkenbergsgatan anslutning till torget byggts om. I samband med anläggandet av torget har trafikkontoret även satt upp ny belysning på torget och på delar av Falkenbergsgatan (se bild 3 och 4).

Bild 2. Fotografi visande platsen före byggnationen av Liljevalchs nya konsthall och anläggandet av torget. På bilden kan man se att ytan används bland annat för parkering.

Bild 3. Fotografi visande platsen efter byggnationen av Liljevalchs nya konsthall och anläggandet av torget. På bilden syns den nya konsthallen och torget som ligger i vinkeln mellan den nya och gamla konsthallen.

Bild 4. Fotografi som visar det nyanlagda torget med plantering, parksoffor och konst.

Måluppfyllelse och konsekvenser

Torget har utformats så att det kan tillgodose den nya konsthallens olika funktioner, vilket var ett av målen med projektet. Exempel på funktioner är leveranser, avfallshantering och dagvattenhantering. Därtill har materialval och gestaltning av platsen i form av träd, konstverk och sittplatser valts med omsorg för att uppnå målet om att torgytan ska vara visuellt attraktiv och harmoniera med både den nya och gamla konsthallen.

Torget har varierande höjder vilka medför att delar av torget inte är tillgänglighetsanpassat. Huvudentrén, gångbanan och terrasserna vid Falkenbergsgatan är dock tillgängliga utifrån sedvanliga krav på lutningar för gående. Den nyanlagda gångbanan längs Falkenbergsgatan är utformad så att det blir tydligt hur fotgängare ska röra sig på platsen. Därmed ökar trafiksäkerheten.

Två träd har planterats och inga träd har tagits ner i samband med torgrenoveringen. De träd som tidigare fanns på platsen togs ner inom ramen för byggnationen av den nya konsthallen.

Tidplan och genomförande

Tidplan och produktion

Enligt genomförandebeslutet (2020-11-12) skulle entreprenaden genomföras mellan mars 2021 och juni 2021. Vid upphandlingen av entreprenaden justerades tidsplanen då konsthallens entreprenör hade behov av att utnyttja torgytan längre än vad som tidigare var överenskommet. Entreprenaden kunde därför starta först i juni 2021 och slutföras i september 2021. Slutbesiktning genomfördes i november 2021.

Under utförandet av entreprenaden har bland annat arkeologiska utgrävningar gjorts vid ett skeppsvrak som påträffades under torget. Trafikkontoret hade inte med arkeologiska arbeten som en förutsättning i upphandling av entreprenaden, men hanteringen kunde lösas utan ytterligare förseningar eller större kostnadsökningar.

Vissa varuleveranser har varit försenade på grund av materialbrist.

Intressenthantering och kommunikation

Under byggtiden informerade trafikkontoret, tillsammans med entreprenören, berörda verksamheter och fastighetsägare om avstängningar som bedömdes påverka deras verksamhet. Allmänheten informerades om projektet i form av byggskyltar som sattes upp längs torgets byggavstängning. Projektets informations-sida på webbportalen Stockholm växer uppdaterades kontinuerligt med ny information.

Ekonomi och finansiering

Investering

Investeringsutgiften för projekt blev 19,7 mnkr brutto, vilket är 0,6 mnkr lägre än genomförandebeslutet, se tabell nedan.

	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Utgifter			
Utredning och projektering	1,9	3,6	1,7
Byggaktörskostnad inkl. byggledning och risk	6,9	2,8	-3,1
Belysning	0,8	0,8	0
Entreprenad	10,2	12,5	2,3
Index	1,4		
Summa utgifter	21,2	19,7	-0,5
Inkomster			
Inkomst från fastighetsnämnden	0,9	0,0	-0,9
Summa inkomster	0,9	0,0	-0,9
Netto	20,3	19,7	-0,6

Förklaring till avvikelser

Trafiknämndens genomförandebeslut för torgbildningen innefattade en inkomst från fastighetsnämnden om 0,4-0,9 mnkr för flytt av spårvägens kontaktledningsstolpar. Denna inkomst uteblev då entreprenaden kunde genomföras utan flytt av stolpen.

Utgifterna för utredning och projektering har ökat i förhållande till genomförandebeslutet. Detta beror på tillkommande projekteringskostnader för delar av de installationer och konstruktioner som ligger under marken.

Utgiften *Byggaktörskostnader inkl. byggledning och risk* blev lägre än beräknat. Detta beror till stor del på att risken om behov av markförstärkningsåtgärder inte föll ut.

Entreprenadkostnaden har ökat något i förhållande till genomförandebeslutet. Detta beror dels på tillkommande arbeten för återställande av ytor i anslutning till arbetsområdet, men även på tillkommande hantering av förorenade massor och utgrävningsarbeten vid skeppsvraket.

Driftkostnader

Efter att detaljplanen har ändrats för området kommer torgytan bli kvartersmark och tillfalla fastighetskontoret. Drift av torgytan kommer att bekostas av kulturförvaltningen.

Efter att Gröna Lund har färdigställt sin utbyggnation planeras ägandet av Falkenbergsgatan att överföras till Kungliga Djurgårdens förvaltning. Till dess kommer drift av Flakenbergsgatan hanteras av trafikkontoret. Driftkostnaderna för gatan kommer att öka något med den tillkomna belysningen.

Risk/Osäkerhet

Den befarade risken om behov av markförstärkning föll inte ut men delar av schaktmassorna från torget innehöll föroreningar som behövde köras till deponi.

Trafikkontoret bedömde initialt att det var en låg risk att påträffa fornlämningar på platsen, då ytan under torget bestod av fyllnadsmassor. Under torget påträffades ett skeppsvrak, vilket medförde arkeologiska utgrävningar. Liknande fynd påträffades under byggnationen av Liljevalchs konsthall.

Slut